

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการ
ศึกษานอกโรงเรียนในเขตการศึกษา 2
ผู้เขียน นายเจริญ สุวรรณวงศ์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา 2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 (2) เปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 (3) ค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน (4) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามทัศนะของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตการศึกษา 2 คือ จังหวัดสตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน 115 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจงานการศึกษานอกโรงเรียน แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ แบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน และการได้รับความร่วมมือจากชุมชน แบบสอบถามวัดระดับการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน และแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้

โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านปรากฏผลว่าการปฏิบัติงานด้านการสอนและด้านการประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และจังหวัดสตูล ปัตตานี อยู่ในระดับปานกลาง จังหวัดยะลา นราธิวาส อยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน และปัจจัยการได้รับความร่วมมือจากชุมชน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยความรู้ความเข้าใจงานการศึกษานอกโรงเรียน และปัจจัยความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่
3. การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียนในภาพรวม เมื่อพิจารณาตัวพยากรณ์การปฏิบัติงานในแต่ละด้านพบว่า ด้านการสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จคือการได้รับสนับสนุนจากผู้นำชุมชน ด้านการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน คือ การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านการประสานงานการศึกษานอกโรงเรียน คือ การได้รับความร่วมมือจากชุมชน
4. สมการในการพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษานอกโรงเรียน ในรูปคะแนนดิบ $Y = 1.3829 + .2557 (X_1) + .1564 (X_2)$ ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z = .4273 (X_1) + .1860 (X_2)$

5. ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครเดินสอนการศึกษา
ศึกษานอกโรงเรียนที่สำคัญ ได้แก่ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน การได้รับความ
ร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ลักษณะที่ตั้งของชุมชน การได้รับความ
ร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน วัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อ
อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ระบบการบริหารงานของศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด การยอมรับของหน่วยงานอื่นต่อครูอาสาสมัคร การยอมรับ
ของเพื่อนร่วมงาน ความรู้ความเข้าใจสภาพชุมชน การมีมนุษยสัมพันธ์ ความ
พร้อมของประชาชนองค์กรในชุมชน และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

community leaders and cooperation from the community; and part four was a questionnaire on performance level of functional non-formal education walking volunteer teachers and an open-ended question concerning other factors affecting performance of functional non-formal education walking volunteer teachers. In the data analysis, the SPSS computer programme (Statistical Package for the Social Sciences) was employed for arithmetic mean, standard deviation, Pearson Product-Moment Correlation Coefficient, multiple correlation coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings were as follows:

1. The overall performance of functional non-formal education walking volunteer teachers was at a moderate level. Upon the analysis of each factor independently, the functions of teaching and coordinating in non-formal education were at a moderate level whereas activity organization was at a high level. The average performances of the target subjects by province were that those of Satun and Pattani were at a moderate level while those of Yala and Narathiwat were at a high level.

2. There was an overall relationship of such factors as job satisfaction, support from community leaders and cooperation from community to the performance of functional non-formal education walking volunteer teachers, but no relationship was found in knowledge and

understanding in functions of and roles of functional non-formal education.

3. The factors of support from the community leaders and job satisfaction were found to be good indicators in predicting the overall performance of functional non-formal education walking volunteer teachers. For factors independently analyzed, it was found that good predictors of the subjects' performance were as follows : first, support from community leaders predicted instructional aspects of functional non-formal education; second, support from community leaders and job satisfaction predicted non-formal education activities; and finally, cooperation from the community predicted the coordinating functions of functional non-formal education.

4. The equations for predicting the subjects' functional performance were depicted for unstandardized scores, $Y = 1.3829 + .2557 (X_4) + .1564 (X_3)$ and for standardized scores, $Z = .4273 (X_4) + .1860 (X_3)$.

5. Some important factors suggested by the respondents that tended to have some effects on the performance of functional non-formal education walking volunteer teachers were the following: Job morale, cooperation from other governmental offices, location of the community, cooperation from colleagues, people involvement, necessary equipment and facilities, organizational system of functional non-formal education

offices at the provincial level, social recognition of walking volunteer teachers, recognition from their colleagues, knowledge and understanding of community profiles, human relations, readiness of local people and social bodies in the community as well as local customs and traditions.